

" 12 gener

JOAN BAPTISTA
XURIGUERA

**ELS COMTES
D'URGELL I LA
CIUTAT DE
BALAGUER**

Editorial Pòrtic

Barcelona, 1973 - 175 pàgs.

Recordo una altra obra del mateix autor apareguda entre els llibres de l'editorial Pòrtic: «Tres moments històrics: Indíbil i Mandoni / Aníbal a Catalunya / Evocació de la ciutat de Balaguer». Ara Xuriguera torna als temes històrics que li són cars, amb un llibre de major interès encara i que mereix trobar ample resò entre els lectors, ja que tracta d'una qüestió tan important com la preparació, acords i conseqüències del Compromís de Casp i de la vida i mort de Jaume el Dissortat, comte d'Urgell i que hauria d'haver estat el quasi indiscutible rei dels catalans.

Precedeixen al nucli central de l'obra dos capítols sobre el comtat d'Urgell i el vescomtat d'Ager i tres edificis religiosos de la ciutat de Balaguer: Nostre Senyora d'Almatar, el temple de Santa Maria i el convent de l'ordre de Sant Domènec. Després entra tot seguit en l'estudi de la personalitat del comte Jaume i la seva relació amb el problema de la successió del rei Martí l'Humà: «tota l'obra de terboleses i tergiversacions que es posà en joc per tal de capgirar un origen natural i uns drets legítims». L'autor, que se serveix d'una extensa bibliografia, mostra com les maquinacions, el diner i els interessos privats d'alguns nobles prevalgueren sobre allò que demanava el bé comú del regne i del principat de Catalunya. Segueix després l'estudi del procés que portà des de la decisió de Casp fins a la lluita armada: el setge de Balaguer i la rendició final davant la superioritat del rei d'una dinastia no catalana. Finalment estudia la captivitat i la mort de Jaume el Dissortat, els tractes inhumans de què és objecte la seva família, la destrucció acarnissada de l'comtat d'Urgell. L'autor es decanta, amb raons de pes, a creure més que probable l'assassinat del comte a la presó de Xàtiva a mans dels germans del rei Alfons IV.

El llibre se segueix amb interès real i apassionat i hom no pot sinó assentir amb l'autor sobre les nefastes conseqüències que tingué per a Catalunya la decisió dels compromissaris de Casp.

M.ª ANGELS ANGLADA